

Anonimizirana različica

Prevod

C-537/23 – 1

Zadeva C-537/23

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

22. avgust 2023

Predložitveno sodišče:

Cour de cassation (Francija)

Datum predložitvene odločbe:

13. april 2023

Vlagateljica kasacijske pritožbe:

Societa Italiana Lastre SpA (SIL)

Nasprotna stranka v postopku s kasacijsko pritožbo:

Agora SARL

[...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

SODBA COUR DE CASSATION, PREMIÈRE CHAMBRE CIVILE (kasacijsko sodišče, prvi civilni senat)

Z DNE 13. APRILA 2023

[...] (ni prevedeno)

Dejansko stanje in postopek

- 1 V skladu z izpodbijano sodbo (Rennes, 4. november 2021) je francoska družba Agora za izvedbo del, ki sta jih naročil[i] [fizični osebi, ki živita kot par (naročnika)], z italijansko družbo SPA Italiana Lastre (SIL) sklenila pogodbo, ki

se je nanašala na dobavo fasadnih panelov in je določala: „Za vsak spor, ki bi nastal zaradi te pogodbe ali bi bil z njo povezan, velja pristojnost sodišča v Brescii. Societa Italiana Lastre si pridržuje možnost, da zoper kupca ukrepa pred drugim pristojnim sodiščem v Italiji ali tujini.“

- 2 Novembra 2019 in januarja 2020 sta [naročnika] ob sklicevanju na napake vložila tožbo za ugotovitev odgovornosti in plačilo odškodnine zoper vse izvajalce del in dobavitelja panelov.
- 3 Družba SIL je zoper jamčevalni zahtevek družbe Agora podala ugovor mednarodne nepristojnosti.
- 4 Cour d'appel (višje sodišče) je ugovor nepristojnosti zavrnilo, pri čemer je ugotovilo, da ta klavzula družbi SIL daje večjo izbiro sodišč, pri katerih je mogoče začeti postopek, kot družbi Agora, ne da bili v njej natančneje navedeni objektivni elementi, o katerih sta se stranki strinjali za opredelitev sodišča, pri katerem je mogoče začeti postopek, da zato družbi SIL omogoča diskrecijsko izbiro, ki je v nasprotju s ciljem predvidljivosti, ki mu morajo zadostiti klavzule o pristojnosti, in da je torej nezakonita.

Besedilo kasacijskega razloga

- 5 Družba SIL v zvezi z drugostopenjsko sodbo izraža očitek, da je bil z njo potrjen sklep, s katerim je bil zavrjen ugovor krajevne nepristojnosti, čeprav:

„1. je Cour d'appel [(višje sodišče)] s tem, da je potrdilo zavrnitev ugovora krajevne nepristojnosti, ki ga je vložila družba SIL, ne da bi odgovorilo na neovrgljivi razlog, ki se je nanašal na to, da je treba v skladu s členom 25(1) Uredbe št. 1215/2012 sporno klavzulo o pristojnosti presoati glede na italijansko, ne pa francosko pravo, kršilo člen 455 code de procédure civile [(zakonik o civilnem postopku)];

2. se veljavnost dogovora o pristojnosti presoja glede na pravo države, katere sodišča so določena; je Cour d'appel [(višje sodišče)] s tem, da je presodilo, da je klavzula o pristojnosti, dogovorjena med strankama, nezakonita, potem ko je ugotovilo, da ta klavzula določa sodišče v Brescii v Italiji, ne da bi uporabilo italijansko pravo, kršilo člen 25(1) Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah.“

Pregled predpisov, ki se uporabljajo

- 6 V okviru Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je Sodišče Evropskih skupnosti (SES, 9. november 2000, C-387/98, Coreck Maritime) razsodilo, da je treba člen 17, prvi odstavek, razlagati tako, da ne zahteva, da mora biti klavzula o

pristojnosti oblikovana tako, da je mogoče pristojno sodišče določiti zgolj na podlagi njenega besedila, da je dovolj, da so v klavzuli navedeni objektivni elementi, o katerih sta se stranki strinjali za namen izbire sodišča ali sodišč, ki jim želita predložiti spore, ki so nastali ali bi lahko nastali med njima, in da so ti elementi, ki morajo biti dovolj natančni, da lahko sodišče, pri katerem je bil začet postopek, odloči, ali je pristojno, lahko, kjer je to ustrezno, opredeljeni glede na posebne okoliščine primera.

- 7 Člen 25(1) Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, imenovane Uredba Bruselj Ia, določa, da če se stranke, ne glede na njihovo stalno prebivališče, dogovorile, da mora biti za spore, ki so ali ki bodo mogoče nastali v zvezi z določenim pravnim razmerjem, pristojno določeno sodišče ali sodišča določene države članice, je pristojno to sodišče oz. so pristojna sodišča te države članice, razen če je po pravu navedene države članice materialna veljavnost dogovora nična. Ta pristojnost je izključna, razen če se stranke niso dogovorile drugače.

Razlogi za vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 8 S členom 25(1) je bila za presojo „materialne“ veljavnosti klavzule o pristojnosti vpeljana napotitev na pravo države članice določenega sodišča.
- 9 Zaradi te natančnejše pojasnitve se je mogoče vprašati o obsegu te napotitve, zlasti kadar gre za asimetrične klavzule o pristojnosti, ki zgolj eni od strank ponujajo možnost, da izbere sodišče po svoji želji, pristojno po splošnih pravnih pravilih, ki ni tisto, ki je navedeno v tej klavzuli.
- 10 Če druga stranka trdi, da je ta klavzula zaradi svoje nenatančnosti in/ali svoje neuravnoteženosti nezakonita, ali je treba to vprašanje presojati glede na samostojna pravila, ki izhajajo iz člena 25(1) Uredbe Bruselj Ia, ter glede na cilj predvidljivosti in pravne varnosti, uresničevan s to uredbo, ali pa ga je treba presojati ob uporabi prava države članice, določene s klavzulo? Povedano drugače, ali je to vprašanje zajeto z – v smislu tega člena – materialno veljavnostjo klavzule? Ali je treba, nasprotno, šteti, da se materialni pogoji za veljavnost klavzule razlagajo ozko in se nanašajo le na materialne razloge za ničnost ter predvsem na goljufijo, zmoto, prevaro, grožnjo in poslovno nesposobnost?
- 11 Če je treba vprašanje nenatančnosti ali neuravnoteženosti klavzule presojati glede na samostojna pravila, ali je treba člen 25(1) Uredbe Bruselj Ia razlagati tako, da se klavzula, ki eni stranki dovoljuje začetni postopek le pri enem sodišču, drugi stranki pa omogoča, da postopek začne pri tem sodišču in poleg tega pri katerem koli drugem sodišču, pristojnem po splošnih pravnih pravilih, mora ali ne sme uporabiti?

- 12 Če je asimetričnost klavzule zajeta z materialnim pogojem, kako je treba razlagati to besedilo in zlasti napotitev na pravo države določenega sodišča, kadar klavzula določa več sodišč ali kadar je v njej določeno eno sodišče in se hkrati eni od strank pušča možnost, da izbere drugo sodišče, ter na dan, ko je bil pred sodiščem začet postopek, do te izbire še ni prišlo:
- ali je nacionalno pravo, ki se uporabi, pravo edinega izrecno določenega sodišča, pri čemer ni pomembno, da bi bilo mogoče postopek začeti tudi pred drugimi?
 - kadar je določenih sodišč več, ali je mogoče uporabiti pravo sodišča, pri katerem je bil postopek dejansko začet?
 - nazadnje, ali je ob upoštevanju uvodne izjave 20 Uredbe Bruselj Ia treba napotitev na pravo sodišča določene države članice razumeti tako, da pomeni materialna pravila te države ali njena kolizijska pravila?

IZ TEH RAZLOGOV Cour de cassation (kasacijsko sodišče):

ob upoštevanju člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije;

POSTAVLJA Sodišču Evropske unije ta vprašanja:

1. Kadar gre za asimetrično klavzulo o pristojnosti, ki zgolj eni od strank ponuja možnost, da izbere sodišče po svoji želji, pristojno po splošnih pravnih pravilih, ki ni tisto, ki je navedeno v tej klavzuli, ali je treba, če druga stranka trdi, da je ta klavzula zaradi svoje nenatančnosti in/ali svoje neuravnoteženosti nezakonita, to vprašanje presojati glede na samostojna pravila, ki izhajajo iz člena 25(1) Uredbe Bruselj Ia, ter glede na cilj predvidljivosti in pravne varnosti, uresničevan s to uredbo, ali pa ga je treba presojati ob uporabi prava države članice, določene s klavzulo? Povedano drugače, ali je to vprašanje zajeto z – v smislu tega člena – materialno veljavnostjo klavzule? Ali je treba, nasprotno, šteti, da se materialni pogoji za veljavnost klavzule razlagajo ozko in se nanašajo le na materialne razloge za ničnost ter predvsem na goljufijo, zmoto, prevaro, grožnjo in poslovno nesposobnost?

2. Če je treba vprašanje nenatančnosti ali neuravnoteženosti klavzule presojati glede na samostojna pravila, ali je treba člen 25(1) Uredbe Bruselj Ia razlagati tako, da se klavzula, ki eni stranki dovoljuje začeti postopek le pri enem sodišču, drugi stranki pa omogoča, da postopek začne pri tem sodišču in poleg tega pri katerem koli drugem sodišču, pristojnem po splošnih pravnih pravilih, mora ali ne sme uporabiti?

3. Če je asimetričnost klavzule zajeta z materialnim pogojem, kako je treba razlagati to besedilo in zlasti napotitev na pravo države določenega sodišča, kadar klavzula določa več sodišč ali kadar je v njej določeno eno sodišče in se hkrati eni od strank pušča možnost, da izbere drugo sodišče, ter na dan, ko je bil pred sodiščem začet postopek, do te izbire še ni prišlo:

- ali je nacionalno pravo, ki se uporabi, pravo edinega izrecno določenega sodišča, pri čemer ni pomembno, da bi bilo mogoče postopek začeti tudi pred drugimi?
- kadar je določenih sodišč več, ali je mogoče uporabiti pravo sodišča, pri katerem je bil postopek dejansko začel?
- nazadnje, ali je ob upoštevanju uvodne izjave 20 Uredbe Bruselj Ia treba napotitev na pravo sodišča določene države članice razumeti tako, da pomeni materialna pravila te države ali njena kolizijska pravila?

[...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT